

**MEDAL IMIENIA PROFESORA ZYGMUNTA MAJERSKIEGO
LAUREAT PROF. DR HAB. EWA CHOJECKA**

W kwietniu 2005 roku Rada Wydziału Architektury ustanowiła Medal imienia Profesora Zygmunta Majerskiego dla uhonorowania osób, które swoją działalnością twórczą, naukową, publicystyczną, lub organizacyjną zasłużyły się dla tworzenia, bądź promocji architektury i urbanistyki regionu górnośląskiego.

Celem, który także przyświecał inicjatorom tego wyróżnienia było uczczenie pamięci profesora Majerskiego, dla wielu z nas nauczyciela i duchowego twórcy naszego Wydziału.

Profesor Zygmunt Majerski (1909 - 1979) - był nauczycielem i wychowawcą wielu pokoleń architektów w Politechnice Lwowskiej, Wrocławskiej i Śląskiej. Był także twórczo działającym architektem, którego liczne, zrealizowane budowle współtworzą piękno miast śląskich. Było wreszcie, także Jego zasługą, że powstał Wydział Architektury na Politechnice w Gliwicach. W 1962 roku przeniósł się z Politechniki Wrocławskiej do Gliwic przyciągając swą charyzmatyczną osobowością i zawodowym autorytetem, grono młodych architektów, którzy stworzyli do dziś działające środowisko akademickie. Był pierwszym dziekanem powstałego wówczas Wydziału.

Kapituła Medalu im. Profesora Zygmunta Majerskiego ukonstytuowała się w 2006 roku. W jej skład wchodzi: dr hab. arch. Krzysztof Gasidło profesor w Politechnice Śląskiej - Dziekan Wydziału Architektury PŚl., profesor dr hab. arch. Nina Juzwa - Przewodnicząca Kapituły, przedstawiciele regionalnego środowiska zawodowego; prezes SARP, mgr inż. arch. Tomasz Studniarek i wiceprezes ds. twórczości mgr inż. arch. Tomasz Konior, członek zarządu oddziału TUP mgr inż. arch. Zofia Pięłoś, oraz przedstawiciele rady WA: prof. dr hab. inż. arch. Janina Klemens i dr inż. arch. Jerzy Witeczek profesor w Politechnice Śląskiej. Członkiem Kapituły z głosem doradczym jest córka Profesora Majerskiego - dr Ewa Zielińska. Pierwszym laureatem Medalu został w 2006 roku architekt i nauczyciel akademicki, profesor Mieczysław Król, drugim w 2007 roku architekt Stanisław Niemczyk.

Autorem medalu jest gliwicki artysta rzeźbiarz, profesor w Politechnice Śląskiej – Stanisławy Słodowy.

prof. zw. dr hab. Ewa Sabina Chojecka
– laureat Medalu im. Zygmunta Majerskiego 2008

Urodzona w Bielsku, historyk sztuki, wybitna postać nauki na Górnym Śląsku, prof. zw. Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, członek PAN i Związku Górnośląskiego, znakomity pedagog i wykładowca o niezwykle sposobie przekazywania wiedzy i rzadkiej dziś umiejętności pięknego wysławiania, z wielką kulturą potrafi rozprawić o architekturze w aurze zachwyty szerokiego grona jej admiratorów.

Jest absolwentką Wydziału Filozoficzno-Historycznego Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, który ukończyła w 1955 roku, tam też obroniła pracę doktorską (1959) oraz uzyskała stopień doktora habilitowanego (1969). Jest profesorem tytularnym od 1987 roku. W latach 1958-1977 była pracownikiem naukowym Uniwersytetu Jagiellońskiego, a następnie Uniwersytetu Śląskiego otrzymując tytuł profesora zwyczajnego w 1995 roku. Do 2003 roku kierowała Zakładem Historii Sztuki na Wydziale Nauk Społecznych UŚ, podejmując się pionierskich i kompleksowych badań w zakresie sztuki Górnego Śląska od średniowiecza po czasy współczesne, poświęcając szczególne miejsce architekturze. Zgromadziła wokół siebie młodych zdolnych naukowców, z którymi stworzyła prawdziwą szkołę krytyki architektury. Zdołała podnieść znaczenie sztuki górnośląskiej do rangi istotnego i wartościowego elementu kultury europejskiej. Zawarła to w swoich 14 książkach i w ponad 120 publikacjach. Fundamentalną pozycję w jej dorobku zajmuje: „Sztuka Górnego Śląska od średniowiecza do końca XX wieku” (Katowice, 2004) pod jej redakcją naukową i przy jej współudziale, której drugie wydanie właśnie przygotowywane jest do druku. Jest współinicjatorem restytucji przedwojennego Muzeum Śląskiego w Katowicach. Dzięki staraniom Pani Profesor i jej zaangażowaniu odnaleziono i sprowadzono z zagranicy do Katowic pomnik Józefa Piłsudskiego. W swoich licznych pracach naukowych wypromowała zapomniane dzieła architektury okresu międzywojennego autorstwa: Dominikusa Böhma, Brunona Tauta, Hansa Poelziga, Karola Schayera, Tadeusza Michejdy, Stanisława Tabieńskiego,

Tadeusza Kozłowskiego, Adolfa Szyszko-Bohusza, Zygmunta Gawlika i wielu innych. Za swój dorobek naukowy została laureatem prestiżowej Nagrody im. Karola Miarki (1991) oraz Śląskiego Szmaragdu (2005).

Dziś do wyróżnień Pani Profesor Chojeckiej dołączony zostaje Medal Imienia Profesora Zygmunta Majerskiego w uznaniu zasług dla regionu górnośląskiego w dziedzinie architektury i urbanistyki.

Nina Juzwa
Przewodnicząca Kapituły Medalu
Im. Profesora Zygmunta Majerskiego
Gliwice, wrzesień 2008

ALBUM RODZINNY

Fot. 1. Bielsko, lato 1937 w ogrodzie domu rodzinnego, Sabina z Königów Chojecka, mała Ewa oraz Dziadek Michał König (inż. odbudowy kolei).

Fot. 2. Bielsko, lato 1937 przed domem Stefan Chojecki, mała Ewa oraz Dziadek Michał König.

BIBLIOGRAFTA PRAC NAUKOWYCH

1956 *Nieznany drzeworyt astrologiczny z Sebastianem Brantem*. W: „Biuletyn Historii Sztuki” R.18: 1956, s. 464-475

1957 *Drzeworyty zaćmień ze smokiem. Ze studiów nad ikonografią kalendarzową XV i XVI wieku*. W: „Biuletyn Historii Sztuki” R.19: 1957, nr 4, s. 362-366

1958 Recenzja: H. GOLLOB: *Studien zur deutschen Buchkunst der Frühdruckzeit*. Leipzig 1958. W „Biuletyn Historii Sztuki” R.20: 1958, nr 3-4, s. 360-363

Uwagi o czterech drzeworytach Kulmbacha z Quattuor Libri Amorum Celtesa. W: „Biuletyn Historii Sztuki” R.20: 1958, s. 299-309

1961 *Deutsche Bibelserien in der Holzstocksammlung der Jagiellonischen Universität in Krakau*. W: „Studien zur deutschen Kunstgeschichte”. Bd. 321. Strasbourg – Baden_baden 1961

1963 *Krakowska grafika kalendarzowa i astronomiczna XVI wieku*. W: Studia renesansowe. T.3 Instytut Sztuki PAN. Warszawa 1963, s 319 – 482.

Nauka i panegiryk w barokowych miniaturach Uniwersytetu Jagiellońskiego. W: „Biuletyn Historii Sztuki” R.25: 1963, s. 202-213

1964 *The Art Collections of the Jagellonian University as a Historic Source*. Cracow 1964 (Materiały Jubileuszu 600-lecia UJ, maszynopis powielany).

1965 *Dekoracja malarska ksiąg promotionum i deligentiarum Uniwersytetu Jagiellońskiego XVI-XVIII wieku*. W: „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego: Z.3. Prace z Historii Sztuki. Kraków 1965

Some Seventeenth-Century Miniaturek from the University of Crocow. W: *Journal of Marburg and Courtauld Institutes*. London 1965, s. 329 – 331.

1966 *Sztrasburskie drzeworyty inkunabułowe w krakowie XVI wieku*. W: „Biuletyn Historii Sztuki” R.28: 1966, nr 1, s. 32 – 36

1967 *Astronomische und astrologische Darstellungen und Dutungen bei kunsthistorischen Betrachtungen slter wissenschaftlicher Illustration des 15.-18. Jahrhunderts*. W: *Veröffentlichungen des Staatlichen Matematicisch-Physikalischen Salons, Dresden*. Bd.4 Berlin 1967.

Jana Keplera stosunek do sztuki. Ze studiów nad nowożytną ilustracją dydaktyczną. W: „Biuletyn Historii Sztuki” R.29: 1967, nr 1, s. 27 – 38.

Joann Kupler und die Kunst. Zum Verhältnis von Kunst und Naturwissenschaften in der Spätrenaissance. W: „Zeitschrift für Kunstgeschichte”. Bd.1. München 1967, s. 55-72.

1969 *Drzeworyty Kroniki Joachima Bielskiego i zaginione gobeliny Anny Jagiellonki*. W: „Roczniki Sztuki Śląskiej”. T. 7. Wrocław 1969, s. 37-73.

Recenzja: J. SCHOUTEN: *The Pentagram as a Medical Symbol. An Iconological Study*. Nieuwkoop 1968. W: „Isis”. An International Review Devoted to the History of Sience and its Cultural influence. Ed. The Smithsonian Institution. Washington DC 1969. T. 60, nr 2, s. 242-244

Theorie und Praxis des Porträts der Frührenaissance. Die „Phisionomia” des Johann von Glogau (1518). W: „Wissenschaftliche Zeitschrift der Universität Jena”. Bd 18. Jena 1969, s. 177-180.

1970 *O tematach i formach antykizujących w grafice polskiej XVI w.* W: „Biuletyn Historii Sztuki” R.32 1970, nr 1, s.19-37

Recenzja: A. RUPPEL: *Stanislaus Polonus. Polski drukarz i wydawca wczesnej doby w Hiszpanii.* Wyd. polskie. Oprac. T. ZAPÓR. Kraków 1970. W: „Biuletyn Historii Sztuki” R.37 1975, nr 1, s.54-56

1971 *Der Einfluss Albrecht Dürers auf die Kunst des 16 Jahrhunderts In Polen.* W: Albrecht Dürer. Zeit und Werk. Materialien dre internationalen wissenschaftlichen Tagung, Karl-Marks Universität Leipzig. Leipzig 1971, s. 161 – 172, il. 243 – 251.

Sztuka Średniowiecznej Rusi kijowskiej i jej związki z Polską w XI – XV w. W: *Ukraina.* Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego”. Prace Historyczne. T. 32. Kraków 1971, s. 403 – 424.

Hasła problemowe i biograficzne z zakresu nowożytnej grafiki europejskiej i polskiej oraz ilustracji książki drukowanej do: *Encyklopedia wiedzy o książce.* Wrocław 1971.

Dzieje Towarzystwa Asystentów Uniwersytetu Jagiellońskiego w latach 1909 – 1969. Współautor: Andrzej PILCH. W: Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego”. Prace Historyczne. T. 32. Kraków 1971,s.132-138.

1972 *Die Kunsttheorie der Renaissance und das wissenschaftliche Werk von Kopernikus.* W: „Zeitschrift für Kunstgeschichte”. Nr. 4. München 1972, s. 257-281.

Łukasz Cranach i krakowska grafika renesansowa. W: „Biuletyn Historii Sztuki” R.34 1972, nr 1, s.23-29.

1973 *Der Einfluss von Lukas Cranach d. A. Auf die polnische Malerei und Graphik der Renaissance.* W: *Lukas Cranach. Künstler und Gesellschaft.* Wittenberg-Berlin 1973, s. 119 – 121.

Dürer als Kunsttheoretiker. Bemerkungen zur Geschichte der Kunstgeschichte. W: *Albrecht Dürer. Kunst im Aufbruch. Materialien der internationalen Tagung Karl-Marks-Universität Leipzig.* Leipzig 1973,s.219 –223.

„*Prognozyka zbiegów niebieskich*”. Popularne wyobrażenia i wierzenia o kosmosie w czasach Kopernika. Katalog wystawy. Muzeum Narodowe w Poznaniu. Poznań 1973 (Wstęp prof. dr. K.MALINOWSKI)

1975 *Znaczenie kulturowe grafiki polskiej XVI wieku.* W: *Dawna książka i kultura.* Wrocław-Warszawa-Kraków – Gdańsk 1975. s. 86 – 114.

Zum Nachleben von Inkunabelholzschnitten In der polnischen Graphik der Frührenaissance. W: *Beiträge zur Inkunabelkunde.* Bd. 6. Berlin 1975, s. 105- 108.

1976 *Das Weltbild einer süddeutschen Enzyklopädie des frühen 16. Jahrhunderts.* W: *Der Deutsche Bauernkrieg und Thomas Müntzer.* Hrsg. M. STEINMETZ. Leipzig 1976, s. 214 – 220.

Polska grafika renesansowa. Stan i postulaty badań. W: *Renesans. Sztuka i ideologia.* Warszawa 1976, s. 543 – 573

Renesansowa myśl o sztuce i naukowe dzieło Kopernika. W: *Renesans. Sztuka i ideologia.* Warszawa 1976, s 97 – 124.

1977 *Geneza artystyczna druków słowiańskich Szwajpolta Fiola.* W: „Sprawozdania Komisji Historii Sztuki Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk” 1977, nr 95, s.83-88.

Grafika inkunabułowi inkunabułowa inkunabułowi malarstwo ścienne. Problem wzajemnych relacji, zależności i oddziaływania. W: *Gotyckie malarstwo ścienne w Europie środkowo-wschodniej. Materiały konferencji naukowej Instytutu Historii Sztuki8 Uniwersytetu*

Fot. 3. *Tarvisio, Włochy, 1964 rok, Ewa Chojecka, wycieczka pracowników naukowych Uniwersytetu Jagiellońskiego*

Fot. 4. *Żywiec, lata 70-te, ojciec Stefan Chojecki i jamnik Patrycy – czworonożna osobowość, która rządziła całym domem.*

Archiwum polskiej sztuki śląskiej
Architektura i urbanistyka
Bielska Białej
 1855-1939
 Ewa Chojecka

Philipp Otto Runge's „Vier Tageszeiten“: Zum Nachleben eines alten ikonographischen Konzepts. W: „Wissenschaftliche Zeitschrift der Ernst_Moritz_Armdt Universität Greifswald, Gesellschafts- und Sprachwissenschaftliche Reihe“ Nr. 1-2. Jg. 38: 1979: *Philipp Otto im Umkreis der deutschen und europäischen Romantik, Konferenz 1977*, s.21-23.

Zur Frage künstlerischer Beziehungen zwischen der polnischen und europäischen Renaissancegraphik. W: „Gutenberg – Jahrbuch“. Mainz 1977, s. 251-270.

1978 *Die graphische Ausstattung von Inkunabeldrucken des Sweipolt Fiol In Krakau.* W: „Gutenberg – Jahrbuch“. Mainz 1978, s. 271-285.

Der Armenische Beitrag zum Orientalisierungsprozess der polnischen Kunst. W: *The II International Symposium on Armenian Art. Collection of reports. Vol.2. Medieval Art.* Yerevan 1987, s. 303-311.

Portret polski XVII i XVIII wieku. Katalog wystawy. Galeria Biura Wystaw Artystycznych. Katowice 1978.

Sweipolt Fiol und das Rätsel seiner slavischen Inkunabelillustration. W: *Byzantinischer Kunstexport, seine gesellschaftliche und künstlerische Bedeutungen für die Länder Mittel- und Osteuropas.* Hrsg. H. NICKEL. „Wissenschaftliche Beiträge der M. Luther- Universität Halle – Wittenberg“ 1978, s.127-146

Wokół wyposażenia graficznego druków słowiańskich Szwajpolta Fiola. W: „Biuletyn Historii Sztuki“ R.40: 1978, s.223-240.

Związki artystyczne polskiego drzeworytu renesansowego renesansowego grafiką europejską. Kryspin i Wendel Scharffenbergowie. W: „Acta Univerwsitatis Wratislaviensis“. Nr 364. *Bibliotekoznawstwo.* T.7. Wrocław 1978, s. 181-193.

1979 Recenzja: *Graduał Karmelitański z 1644 roku o. Stanisława ze Stolca.* Oprac. T. CHRZANOWSKI, T. MACIEJEWSKI. W: „Studia o Książce“. Wrocław 1979.

Stan badań nad historią sztuki książkowej w Polsce. Uwagi o metodologii badawczej. W:

Materiały sesji naukowej Instytutu Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu wrocławskiego, Karpacz 1979. „Studia o Książce“. T.12. Wrocław 1982, s.19-32.

1980 *Dzieje badań nad sztuką Górnego Śląska i Zagłębia.* W: „Rocznik Katowicki“. T. 8. Red L. SZARANIEC. Katowice 1980, s. 9-15.

Dzieje badań nad sztuką Górnego Śląska i Zagłębia. W: *Z dziejów sztuki Górnego Śląska i Zagłębia Dąbrowskiego.* Red. E. CHOJECKA. „Prace Naukowe Uniwersytetu Śląskiego“. Nr 494. Katowice 1982, s 9-15.

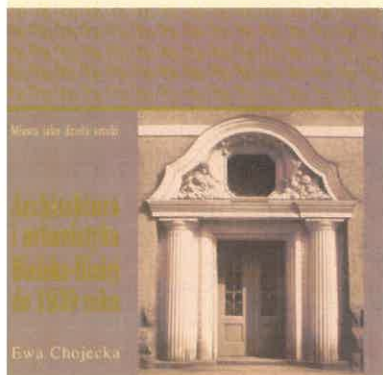
Ilustracja polskiej książki drukowanej w XVI i XVII wieku. Warszawa 1980

Myśl o sztuce w nieznanach miniaturach z początku XVI wieku. Tradycyjna koncepcja w nowej roli. W: *Tradycja i innowacja. Materiały sesji Stowarzyszenia Historyków Sztuki, Łódź 1979.* Warszawa 1980, s 57-59.

Recenzja: *Książka polska XVI wieku, druk, ilustracja, oprawa.* Oprac. B. MIODOŃSKA, M. KRYNICKA. Wystawa w Muzeum Narodowym w Krakowie, 1978. W: „Studia o Książce“. Wrocław 1980, s. 258-259.

Zur Stellung des gedruckten Bildes im 15. und 16. Jahrhundert. Zwischen Kunstwerk und „Massenmedium“. W: *Reform. Reformation. Revolution. Ausgewählte Beiträge einer wissenschaftlichen Konferenz In Leipzig.* Hrsg. S. HOYER. Leipzig 1980, s. 123-127.

1982 *Architektura historyzmu w Bielsku Białej. Zagadnienie stylu, funkcji i norm wartościowania.* W: *Z dziejów sztuki Górnego Śląska i Zagłębia Dąbrowskiego.* Red. E. CHOJECKA. „Prace Naukowe Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach“. Nr 494. Katowice 1982, s. 104-115.

OBlicza
 SZTUKI PROTESTANCKIEJ
 NA GÓRNYM ŚLĄSKU

Bayerische Bild-Enzyklopädie. Das Weltbild eines wissenschaftlich-magischen Hausbuches aus dem frühen XVI Jahrhundert. „Studien zur deutschen Kunstgeschichte“. Bd 358. Verlag Valentin Korner. Baden-Baden 1982.

1983 *Bilderkult und Bildersturm im illustrierten Flugblatt der Reformation.* W: *Von der Macht der Bilder. Beiträge des C.I.H.A. Kolloquiums „Kunst und Reformation“.* Hrsg. E. ULLMANL. Leipzig 1983, s.259-263

Konkurs na budowę katedry w Katowicach w 1925 roku. Propozycje i polemiki. W: „Rocznik Katowicki” T. 11. Red. L. SZARANIEC. Katowice 1983, s.143-151.

Recenzja: A. BOCZKOWSKA: *Triumf Luny i Wenus. Pasja Hieronima Boscha.* Kraków 1980. W: Polish Art Studium”. T. 4. Warszawa 1983, s. 267-270.

1984 *Przemiany koncepcji krajobrazu przemysłowego w malarstwie XIX i początków XX wieku.* W: „Kwartalnik Urbanistyki i Architektury” 1984. *Materiały międzynarodowej sesji poświęconej architekturze przemysłowej XIX i XX wieku,* Łódź, s. 51-59.

Słowo wstępne W: Muzeum Śląskie. *Szkice z przeszłości.* Red. Z. GORCZYCA. Katowice 1984, s. 7-15.

Teoria i praktyka odbioru dzieła sztuki. „Phisionomia” Jana z Głogowa a Głowy wawelskie. W: *Mecenas – kolekcjoner – odbiorca. Materiały sesji Stowarzyszenia Historyków Sztuki,* Katowice 1981. Warszawa 1984, s. 217-232.

1985 *Ilustracja graficzna „Officina ferraria” Walentego Roździeńskiego z roku 1612.* W: *Nowe Roździeńsciana. Materiały sesji poświęconej Walentemu Roździeńskiemu.* Zakład Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Śląskiego. Red. A. JAROSZ. Katowice 1985, s. 47-49.

1987 *Architektura i urbanistyka Bielska-Białej 1855-1939.* Katowice 1987, s. 393, i. 130.

Konkurs na budowę katedry w Katowicach w 1925 roku. Propozycje i polemiki. W: *Śląskie dzieła mistrzów architektury i sztuki. Materiały II Seminarium Sztuki Górnos Śląskiej.* Red. E. CHOJECKA. Katowice 1987, s. 107-136.

Oblicze artystyczne architektury województwa śląskiego w czasach II Rzeczypospolitej (1922-1939). W: *Entre cour et jardin. Czyli pomiędzy mecenasem a artystą. Księga pamiątkowa ku czci Profesora Andrzeja Ryszkiewicza.* „Roczniki Humanistyczne KUL.” T. 35. Z. 4. Lublin 1987, s. 337-356.

1988 *Definicja piękna i jego kryzys w XX wieku.* W: „Śląski Kwartalnik Urbanistyki i Architektury”. Katowice 1988.

Niedoszły pomnik Józefa Piłsudskiego i Powstańca Śląskiego w Katowicach. W: „Sprawozdania Urbanistów Polskich”. Katowice 1988.

Niedzica-Seminars, Polieh-Czech-Slovak-Hungarian Artistic Connections, Serial and Individual Production In the Representantive Arts of the XIV. and XV. Century. Cracow 1988, s. 79-84.

1988 *Serienhaftigkeit und Individualität europäischer Graphikd sgehnden Mittelalters: zwischen Massenmedium und konzeptueller Schablone.* W: „Gutenberg-Jahrbuch”. Maiztz 1988, s.252 i nast.

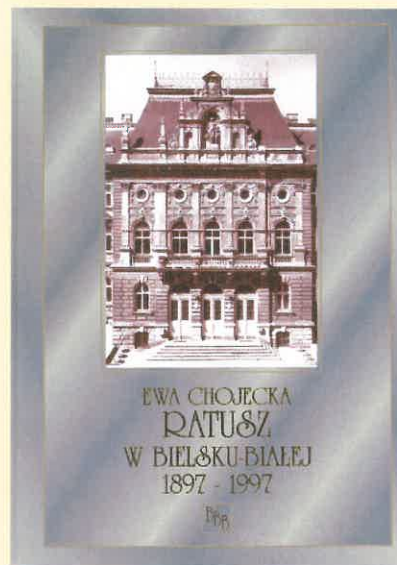
Treści ideowe Muzeum Śląskiego w Katowicach. W: „Ziemia Śląska”. T. 1. Red. L.SZARANIEC. Katowice 1988, s. 33-47.

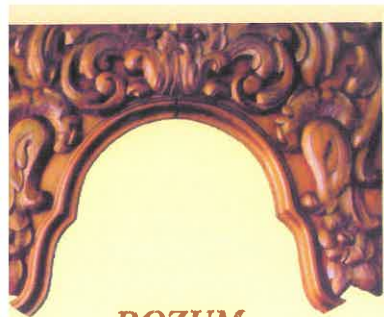
1990 *Willa, jej funkcja i forma na tle kultury artystycznej miast polskich XVI i XX wieku.* W: *Sztuka miast i mieszczaństwa XV-XVIII wieku w Europie środkowowschodniej. Materiały międzynarodowej konferencji Uniwersytetu Wrocławskiego, Wojnowice-Wrocław 1987.* Red. J. HARASIMOWICZ. Warszawa 1990, s. 131-147

1991 *Dawny instrument naukowy jako dzieło sztuki.* W: *Sztuka i technika. Materiały Ogólnopolskiej Sesji Stowarzyszenia Historyków Sztuki, Szczecin 1987.* Warszawa 1991, s. 105-107

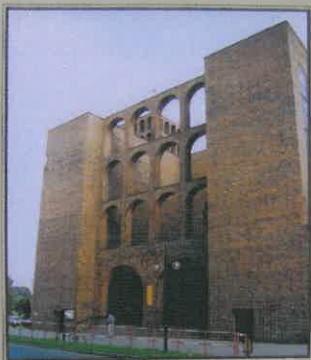
SZTUKA GÓRNEGO ŚLĄSKA

ROZUM I RZETELNOŚĆ SĄ WSPARCIEM JEDYNYM

STUDIA
Z HISTORII SZTUKI
OFIAROWANE
EWIE CHOJECKIEJ

Ewa Chojecka

Kościół św. Józefa w Zabrze
Dominikusa Böhma
na tle krajobrazu artystycznego
Górnego Śląska

Obraz natury „drugiego obiegu“: wizja alchemiczna. W: Sztuka a natura. Materiały Ogólnopolskiej Sesji Stowarzyszenia Historyków Sztuki Katowice 1989. Red. E. CHOJECKA. Katowice 1991, s. 81-87

Słowo wstępne. W: Sztuka a natura. Materiały Ogólnopolskiej Sesji Stowarzyszenia Historyków Sztuki Katowice 1989. Red. E. CHOJECKA. Katowice 1991, s. 7-11

Sztuka sakralna. W: Encyklopedia Bóg-Człowiek-Świat. Red. A.KONOPCZYNA, I. MIERZWA. Katowice 1991, s. 268-274.

Zakład Historii Sztuki Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach 1978-1990. W: „Biuletyn Historii Sztuki” 1991, nr 3-4, s 315-318.

1992 *Treści semantyczne bielskiego Syjonu. W: „Pamiętnik Cieszyński” t.5. Red. I.PANIC. Cieszyn 1992, s 53-74.*

1993 *Pomnik marszałka Józefa Piłsudskiego i Powstańca Śląskiego w Katowicach. W: O sztuce Górnego Śląska i przyległych ziem małopolskich. Materiały IV Seminarium Sztuki Górnos Śląskiej – zakładu Historii Sztuki Uniwersytetu Śląskiego i Oddziału Śląskiego SHS – odbytego w dniach 26 – 27 października 1987 roku w Katowicach. Red. E. CHOJECKA. Katowice 1993, s.313-335*

Słowo pisane i drukowane. W: Oblicza sztuki protestanckiej na Górnym Śląsku. Katalog wystawy. Muzeum Śląskie. Katowice. 1993, s. 99-102

Sztuka protestancka na Górnym Śląsku. W: Oblicza sztuki protestanckiej na Górnym Śląsku. Katalog wystawy. Muzeum Śląskie. Katowice 1993, s 7-11.

1994 *Die protestantische kunstin Oberschlesien. Aufsteig und Krisensituationen. Zum gegenwärtigen Forschungsstand. W: Reformation und gegenreformation in Oberschlesien. Die Auswirkungen auf Politik, Kunst und Kultur in ostmitteleuropäischen Kontext. „Tagungsreihe der Stiftung Haus Oberschlesien”. Bd 3. Hrsg. T.WÜNSCH. Berlin 1994, s.147-168.*

Dylematy badawcze wokół studiów nad dziejami kultury artystycznej i sztuki historycznego Górnego Śląska W: Stan i potrzeby badań nad historią Górnego Śląska w czasach średniowiecznych i nowożytnych. Red. I.PANIC. Cieszyn 1994, s.82-86.

Miasto jako dzieło sztuki. Architektura i urbanistyka Bielska-białej do 1939 roku. Bielsko-Biała 1994, ss. 487, il. 246.

1995 *Architektura i założenia przestrzenne oraz treści ideowo – artystyczne Bielskiego Syjonu. W: Przestrzeń. Architektura. Malarstwo. Wybrane zagadnienia sztuki górnos Śląskiej. Red. E.CHOJECKA. Katowice 1995, s.9-40.*

Pomnik Poległych stoczniovców w Gdańsku – uwspółcześiony tropaion. W: „Gdańskie Studia Muzealne”. T. 6. Gdańsk 1995, s. 95 – 109.

Wstęp do katalogu wystawy artystów Górnego Śląska, Oddział ZPAP Katowice w Pradze. Katowice 1995.

1996 *Artystyczna geneza synagog Bielska-Białej. W: Żydzi w Bielsku, Białej i okolicy. Materiały sesji naukowej 19.01.1996. Red. J.POLAK, J.SPYRA. Bielsko-Białą 1996, s.68-88.*

Historia Sztuki uprawiana na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach. W: Dzieje historii sztuki w Polsce. Kształtowanie się instytucji naukowych w XIX i XX wieku. Red. A.S. LABUDA, K. ZAWIASA-STANISZEWSKA. Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk. Wydział o Sztuce. „Prace Komisji Historii Sztuki”. T.25. Poznań 1996,s.278-285
Oberschlesiesche Architekturtendenzen 1900 – 1939 als Kontext zu Bruno Taut. W: Symposium Bruno Taut. Werk und Lebensstadien. Würdigung und kritische Betrachtung. Megdeburg 1996, s.70-79.

Przemiany pojęcia i funkcji pałacu oraz rezydencji w 1 połowie XX wieku (przed 1939 r.). W: „Materiały Państwowego Muzeum w Pszczynie”. Pszczynie.9. Red. J. ZIEMBIŃSKI. Pszczyna 1996, s. 73-86.

1997 *Czy piękno może być zagrożone? Pomiedzy obiektywnym a subiektywnym pojmowaniem dzieła sztuki.* W: „Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne”. T.30. *Materiały sympozjum „Piękno zagrożone”, 6-7 listopada 1996.* Katowice 1997, s. 143-146.

Europejska architektura synagogalna XIX wieku, jej treści ideowe oraz język form stylistycznych. stylistycznych: Architektura Wrocławia. T.3. *Świątynia.* Red. J. ROZPĘDOWSKI. *Materiały konferencji 15-17 maja 1996 „Architektura sakralna Wrocławia”, Instytut Historii Architektury, Sztuki i Techniki Politechniki Wrocławskiej.* Wrocław 1997, s.375-388.

Pomiedzy historia a nowoczesnością. Treści ideowe Zamku Prezydenta RP w Wiśle. W: „Ziemia Śląska” T.4. Red. L.SZARANIEC. Katowice 1997, s.231-245

Ratusz w Bielsku-Białej – dzieło sztuki i pomnik samorządności 1897-1997. Bielsko-Białą 1997, ss. 124, il.70.

Sztuka śląska około 1900. W *Sztuka około 1900 w Europie środkowej. Centra i prowincje artystyczne.* Materiały międzynarodowej sesji 20-24 października 1994. Red. J.PURCHAŁA, P.KRAKOWSKI. Kraków 1997, s.111-122.

Śląskie tradycje samorządowe. W: „Myśl protestancka” Z.1. Katowice 1977, s. 25-32 oraz w: „samorząd Terytorialny”. Red. M.KULESZA. T.7. Nr. 1-2. Warszawa 1997, s 3-6.

1998 *Historyczno – kulturowe aspekty Górnego Śląska jako europejskiego pogranicza. Historisch-kulturelle Aspekte Oberschlesiens als europäisches Grenzland.* W: *Unia Europejska. Szansa czy zagrożenie dla polskich pograniczy. Materiały z konferencji poświęconej wejścia polski do Unii Europejskiej, Cieszyn 12.11.1998.* Red. J.BUDNIAK. Cieszyn 1998, s. 10-22.

Obecność protestantyzmu w kulturze Górnego Śląska. W: *Religijne inspiracje kultury na Górnym Śląsku. VII Sympozjum Naukowe, Instytut Górnos Śląski.* Red. W.ŚWIĄTKIEWICZ, J. WYCISŁO. Katowice 1998, s. 33-45.

Synagogi Bielska-Białej na tle europejskiej architektury synagogalnej XIX wieku. W: *Nobile clarent opus. Studia z dziejów sztuki dedykowane Mieczysławowi Złotowi.* Red. L.KALINOWSKI, S.MOSSAKOWSKI, Z. OSTROWSKA-KĘBŁOWSKA. Wrocław 1998, s.400-412.

The Town Halls in Biala and Bielsko and the Muncipial Ranking System in the late 19.th century. W: *Mayors and City Halls. Local Government and the Cultural space in the Late Habsburg Manarchy. International Conference 30.11-2.12.1985.* Ed. J.PURCHAŁA. Cracow 1998, s.143-169.

1999 *Kościół św. Józefa w Zabrze Dominikusa Böhma na tle krajobrazu artystycznego Górnego Śląska okresu międzywojnia.* W: *Sztuka Górnego Śląska na przecięciu dróg europejskich i regionalnych. Materiały V Seminarium Sztuki Górnos Śląskiej, Katowice 14-15 listopada 1997.* Red. E.CHOJECKA. Katowice 1999, s.169-201

Silesiak Art. Around 1900. W: *Art around 1900 in Central Europe.* Ed. J.PURCHAŁA, P.KRAKOWSKI. Cracow 1999, s. 167-184

Sztuka przełomu wieków (ok. 1900) w Bielsku-Białej oraz tzw. Styl międzynarodowy międzywojennych Katowic – dwa punkty ciężkości architektury województwa śląskiego. The art of the turn of the centuries (ca 1900) in Bielsko-Biala and the so-called international style of Katowice between World War I and World War II – two points of gravity of Silesia Province architecture. W: *Województwo Śląskie. Region dziedzictwa, wyzwania i perspektyw. The Province of Silesia. A Region of Heritage, Challenges and Prospects.* Wyd. Urząd Miasta Katowice. Katowice 1999, s.65-74.

NOBILE
CLARET
OPVS

Architektura i sztuka w regionie Górnego Śląska

Sztuka około
1900
w Europie Środkowej

Medynarodowa Centrum Kultury

2000 *Dziela architektury. Kunstwerke der Architektur. Masterpieces of Architecture.* W: *Górny Śląsk. Skarby Kultury. Oberschlesien. Schätze der Kultur. Upper Silesia. Tresures of Culture.* Red. J.BAŁAZY, T. DARMOŃ, J. ILLG. Katowice 2000, s.48-73.

Kilka refleksjo o kameralnych rzeźbach Jana Hermy. Wstęp do katalogu rzeźb Jana Hermy. Cieszyn 2000.

Krajobraz artystyczny Górnego Śląska i jego współczesne doświadczenia. W: *Formy ekspozycji krajobrazu kulturowego województwa śląskiego. Materiały Seminarium, Katowice 23 marca 2000r. Wydział Architektury i gospodarki przestrzennej Politechniki Śląskiej w Gliwicach.* Biuletyn nr 31. Gliwice 2000, s.32-45.

Przestrzeń Tychów jako nośnik wartości symbolicznych i artystycznych. W: *Kapitał społeczno – kulturowy a rozwój lokalny i regionalny. Materiały sesji naukowej Tychy 10.04.2000.* Red. M.SZCZEPAŃSKI. Tychy 2000, s.69-79.

Świat jest kolorowy i świetlisty. Wstęp do katalogu malarstwa nieprofesjonalnego Krystyny Sikory. Bielsko – Biała 2000.

Upper Silesia: borderland phenomena in art historical studiem. W: *Borders in Art. Revisiting „Kunstgeographie”.* The Proceedings of the Fourth Joint Conference of Polish and English Art Historians, University of East Anglia, Norwich 1998. Ed. K.MURAWSKA-MATHESIUS. Warsaw 2000, s.191-196.

Wyboista droga do pojednania. Rozważania nad sztuką protestanckich kościołów Śląska Cieszyńskiego. W: *„Pojednacie się”. Materiały z sesji naukowej pt. Pastoralny i społeczno-kulturowy wymiar ekumenizmu na Śląsku Cieszyńskim. Bielsko-Biała 24-25.03.2000.* Red. J.BUDNIAK, H.RUSEK. Cieszyn 2000, s.77-81.

2001 *Architektura sakralna. Tradycje i nowoczesność.* W: *Wilamowice. Przyroda, historia, język, kultura oraz społeczeństwo miasta i gminy.* Red. A.BARCIĄK. Wilamowice 2001, s.579-598.

Christusbilder als Spiegel des 20. Jahrhunderts. Kunsthistorische Betrachtungen. Evangelische Forschungsakademie. Berlin 2001.

2002 *Jana Matejki „Rejtan” – powrót czy pożegnanie?* W: *„Alma Mater. Miesięcznik Uniwersytetu Jagiellońskiego”,* listopad 2002, nr 45.

Krajobraz z perspektywy naszych doświadczeń i naszych oczekiwań. W: *IV Forum Architektury Krajobrazu. Krajobraz jako wizerunek tożsamości regionalnej. Zagrożenia, ochrona i kształtowanie. Materiały sesji Politechniki Śląskiej i Fundacji Przestrzeni Górnego Śląska.* Katowice 2002.

Pomnik Marcina Lutra w Bielsku. W poszukiwaniu pamięci i przesłania dziejów. dziejów: Marmur dziejowy. Studia z historii sztuki ofiarowane Zofii Ostrowskiej-Kęmbłowskiej. Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk. „Prace Komisji Historii Sztuki”. T.32. Red. J.M.PISKORSKI. Poznań 2002,s. 487-498.

Specyfika środowiska architektonicznego Katowic. Od Alexisa Langerera do Juranda Jareckiego. W: *Katowice w 136 rocznicę uzyskania praw miejskich.* Red. A.BARCIĄK. Katowice 2002, s. 201-206.

2003 *The ideological principles of a „social town” versus modern church architecture (Tychy 1950-2000).* W: *Art – Ritual – Religion.Proceedings of the Fifth Joint Conference of Art Historians from Britan and Poland, Warsaw, 7th – 9th June 2000.* Ed. P.MARTYN, P.PASZKIEWICZ, F.AMES-LEWIS. Warsaw 2003, s. 217-227.

2004 Ewa CHOJECKA, Jerzy GORZELNIK, Irma KOZIMA, Barbara SZCZYPKA-GWIAZDA: *Sztuka Górnego Śląska od średniowiecza do końca XX wieku.* Katowice 2004. Redakcja naukowa oraz rozdziały: *Wprowadzenie*, s. 5-18; *Sztuka i kultura artystyczna wieków średnich*, s. 19-87; *Sztuka Śląska austriackiego 1740-1918. W kręgu inspiracji Wiednia i Moraw*, s. 273-322; *Nowe tychy 1950-2000*, s. 439-447; *Zakończenie*, s.511-514; *Postłowie*, s. 515-526.

Kościół św. Stanisława w Starym Bielsku jako zabytek sztuki europejskiej. W: *Najstarsza świątynia Bielska-Białej – kościół św. Stanisława biskupa i męczennika. Materiały sympozjum z okazji 750 rocznicy kanonizacji św. Stanisława.* Red. J.POLAK. Bielsko-Biała 2004, s. 9-13.

Polnische „Westforschung” und das Syndrom des Eisernen Vorhangs. W: *Die Kunsthistoriographien in Ostmitteleuropa und der nationale Diskurs. „Humbolt-Schriften zur Kunst- und Bildgeschichte“.* Bd. 1. Hrsg. R.BORN, A.JANATKOVÁ, A.LABUDA. Berlin 2004, s.411-420.

Dzieje katowickich pomników – spory o historię W: *Wielokulturowość Katowic. W 139 rocznicę uzyskania praw miejskich.* Red. A. Barciak. Katowice. 2005. s. 138 – 161.
Bielsko-Biała niemiecka wyspa językowa – integralny element historii i kultury miasta. Materiały konferencji p.t. „Przeszłość- terażniejszość – przyszłość Euroregionu Beskidy. Sprawy Narodowościowe. Wyższa Szkoła Administracji w Bielsku-Białej. Bielsko – Białą 2005. s. 53 – 57. *Związki artystyczne architektury Bielska – Białej z monarchią austro – węgierską XIX i początku XX w.* Materiały konferencji p.t. „Przeszłość- terażniejszość – przyszłość Euroregionu Beskidy. Krajobraz kulturowy. Wyższa Szkoła Administracji w Bielsku-Białej. Bielsko – Białą 2005. s. 53 – 54 .

Between History and Modernity. The ideas behind the Castel of the Republic of Poland in Wisła. Pomiędzy historią a nowoczesnością. Treści ideowe Zamku Prezydenta RP w Wiśle. W: „Zamek Prezydenta Rzeczypospolitej w Wiśle. The Pastel of the President of Republic of Poland in Wisła.” Ed. Jacek Purchała. Kraków. 2005. s. 11-20.

Jana Matejki „Rejtan” powrót czy pożegnanie? W: *Spotkanie Klubu Historii Idei, Uniwersytet Jagielloński, 1996 – 2004.* Red. Ewa Śnieżyska – Stoloł. Kraków 2005. s. 59-64.

2006 *Vorlage- Vorbild- Inspiration. Wege europaischer Graphik der fruhen Neuzeit.* W: *Grenzen überwindend. Festschrift für Adam Labuda zum 60. Geburtstag.* Hg. K. Bernhard, P. Piotrowski. Berlin. 2006. s. 223 – 235.

Zamek Prezydenta RP w Wiśle i Willa Tugendhat w Brnie. Dwie przeciwstawne formuły przestrzeni w architekturze międzywojennej awangardy. W: *Paradygmat luksusu w architekturze modernizmu XX wieku. III Międzynarodowe Seminarium Naukowe Sekcji Architektury Komitetu Architektury i Urbanistyki PAN.* Gliwice 2006 s. 13.

Architektura Synagogi w Gliwicach na tle XIX-wiecznej architektury synagogałnej Europy i Górnego Śląska. W: *Żydzi gliwiczcy.* Materiały konferencji naukowej Muzeum w Gliwicach. Seria monograficzna nr 11, red. R. Jodliński, Modliński. Reclaw. Gliwice 2006. s.19 – 129.

Oberschlesien als international ausgerichtete Kunstlandschaft. W: *Archiv für schlesische Kirchengeschichte.* Hg. J. Kohler. Aschendorf Münster 2006. s. 45-46.

2007 *Współczesny renesans tradycji artystycznych Śląska austriackiego (1764 – 1918). O zakamarkach kulturowych polsko – czeskiego pogranicza.* W: *Śląsk i Czechy. Wspólne drogi sztuki. Materiały sesji naukowej dedykowane Profesorowi Janowi Wrabecowi.* Red. M. Kapustka, A. Kozieł, P. Oszczanowski. Wrocław 2007. s. 363-373.

Problem architektów XIX i XX wieku działających na Górnym Śląsku. W: *Architekt-Budowniczy- Mistrz murarski. Materiały do sesji naukowej Instytutu PAN w Warszawie.* Red. H. Faryna – Paszkiewicz, M. Omilanowska, J. Sita. Warszawa 2007. s. 101 – 104.

**Fot. 5. Bielsko, lato 2008,
Prof. dr hab. Ewa Chojecka
w gabinecie**

**Fot. 6. Bielsko, lato 2008,
W ogrodzie przed altaną**

opracowali: Barbara Uherek i Ryszard Nakonieczny
Wydział Architektury Politechniki Śląskiej
Gliwice, wrzesień 2008